

İş dünyası yeni yıldan umutlu...

EN KÖTÜ GERİDE KALDI, 2024 MİLAT OLACAK

İş dünyası, ekonomi yönetimince alınan yeni kararların yansımaları açısından 2024'ün milat olmasına bekliyor. 2024'te önceliğin enflasyon olacağına dikkat çeken iş dünyası temsilcileri en kötü yılın geride kaldığını belirterek yeni yıldan umutlu olduklarını söylediler.

H.Merkezi / E.Çözüm

TOBB Başkanı M. Rıfat Hisarçıklıoğlu: 2023'te hepimizi derinden etkileyen deprem felaketleri, Gazze'ye yapılan insanlık dışı saldırılar ve şehitlerimiz yüreklerimizi alev yaktı. Temenni ediyorum ki 2024, akıllardan çıkmayacak güzel bir tarih olarak yazılsın. Ekonomide dönem dönem yaşadığımız sıkıntılarımızsa devletimizin aldığı kararlar ve Türk özel sektörünün dinamizmi, ihracat başarısı, yatırım iştahı ve büyüme arzusu ile aşılabacaktır. Büyüme rakamlarımız da bunun teydidir.

ardından gerçekleştirilen para ve maliye politikası değişiklikleriyle Türkiye ekonomisi olumlu yönde ilerledi. Yeni yılın öncelikli hedefi enflasyonu düşürmek. Bu süreçte yaşanabilecek risklerin de geçici zorluklar olarak değerlendirilmesi gerekiyor.

KATMA DEĞERLİ İHRACATI ARTIRACAGIZ

Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) Başkan Vekili Çetin Tecdelioğlu: Üretim, ihracat ve istihdamla Türkiye ekonomisinin lokomotifini olmayı sürdüreceğiz. Ticaretin kuralları hızla değişirken; sektörümüzün bilgi ve teknoloji çağına ayak uydurması için ihracatçı firmalarımızın ürünlerine 7/24 ulaşım imkanı veren Trade365 projemizi tanıtmaya devam edeceğiz. Katma değerli ihracatı artırmak adına yeni dönemde yüksek teknoloji ürünleri adaptasyonuna odaklanacağız.

KAYIPLARI İKİNCİ YARIDA TELAFLI EDERİZ

İstanbul Tekstil ve Hammaddeleri İhracatçıları Birliği (İTHİB) Başkanı Ahmet Öksüz: Türk tekstil sektörü olarak 2023 yılının sonunda ihracatı bir önceki yıl da olduğu gibi 13 milyar dolarla tamamlamayı hedefliyorduk ancak, küresel ticaret dar bir kordondan geçiyor. Kahramanmaraş merkezli depremin yarattığı büyük yıkım sebebiyle 2023 yılı, kayıp yıl olarak değerlendiriyoruz. 2024 yılında çok daha güçlü bir ihracat atağı gerçekleştirerek, kayıplarımızı telafi edebiliriz.

KUR AÇISINDAN RAHAT OLUR

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Başkanı Erdal Balçivan: 2024 en kötünün artık daha geride kalmaya başlayacağı bir yıl olarak görmeye başlandı. Hala enflasyona dair belirsizlikler olsa da artık en üst noktasının büyük bir ihtimalle aşıldığı konusunda genel bir kanaat hakim. Mevcut ekonomi yönetimi enflasyon konusunda başarılarını ispat etmeye başladıkça öz güven de artmaya başlayacak. 2024, inşallah bir terlik olmazsa, kur açısından da son 5 yılın en rahat ve huzurlu dönemi olacak.

BAKAN ŞİMŞEK'İN MESAJI: OLUMLU SONUÇLAR ALMAYA DEVAM EDECEĞİZ

Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, X hesabından 2024 yılına ilişkin beklentilerini paylaştı. Şimşek uygulamaları programın olumlu sonuçlarını yeni yılda almaya devam edeceklerini belirterek şu mesajı yayınladı: "2024 yılı, yıllık enflasyonda düşüşün başladığı, rezerv yeterliliğinin daha da arttığı, kur korumalı sistemin sonlandığı, cari açığa kalıcı iyileşmenin başladığı, bütçe disiplininin tesis edildiği, sürdürülebilir yüksek büyümenin temellerinin güçlendiği bir yıl olacaktır. Daha müreffeh bir Türkiye için programımızı kararlılıkla uygulamaya devam edeceğiz."

FİYATLAR MAKUL DÜZEYE İNECEK

MÜSİAD Başkanı Mahmut Asmalı: Ülkemiz yüzde 3,9 büyüyerek küresel ekonomilerden pozitif ayrışmayı başardı. Nihayet yılın üçüncü çeyreğinde yüzde 5,9 oranında büyüyen Türkiye ekonomisi, bu dönemde de G20'nin en çok büyüyen 2'nci ülkesi oldu. Ancak Türkiye ekonomisi için enflasyonist sürecin henüz sonuna gelinmiş değil. Nihayetinde fiyat artışlarının 2024 yılının özellikle ikinci yarısı itibarıyla çok daha makul düzeylere gerileyeceği tahmin edilmektedir.

YATIRIM YAPAN KAZANACAK

Anadolu Aslanları İş Adamları Derneği Genel Başkanı Orhan Aydın: 2024 yılı büyük düşünen, stratejik yatırım yapan ve fırsatları lehine çevirebilenlerin yılı olacak. Özellikle Güneydoğu Asya'dan gelecek rekabet baskısı fırsata çevrilmeli, işbirliklerine varılarak partnerlik ve lojistik üssü olma gibi fırsatları değerlendirerek pazarlarımızı ve ortaklıklarımızı geliştirmeliyiz. Kapasite kullanım oranlarımız yüzde 80'lerin altına düşürmeden üretmeye devam etmeliyiz.

ÖNCELİKLİ HEDEF DÜŞÜK ENFLASYON

Ankara Ticaret Odası (ATO) Başkanı Gürsel Baran: 2023 Türkiye için önemli bir yıl oldu. Hevesle başladığımız yıl, 6 Şubat'taki depremle hepimizin yüreğini paramparça etti. Deprem, ekonomimizi de ağır şekilde etkiledi. Bu yıl genel seçimlerin

EKONOMİK VERİLER

PMI son bir yılın en düşük seviyesinde

İstanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat PMI endeksi Aralık'ta 47,4 düzeyinde gerçekleşti. 5 aydır 50'nin altında değer alan endeks son bir yılın en düşük seviyelerinde.

Sektörel bazda bakıldığında PMI verilerinin 3 sektörde 50'nin üzerinde, 5 sektörde ise 50'nin altında olduğu görülüyor. Bununla birlikte ana endekste gerileme devam ediyor. 50'nin üzerinde değer alan sektörler, kara ve deniz taşıtları, gıda ile elektrik-elektronik oldu. Plastik, ağaç ve kâğıt, ana metal, maden, tekstil ile giyim sektörleri daralma bölgesinde kalmaya devam etti. Sektörler arasında istikrarlı bir şekilde 50'nin üzerinde kalmaya devam eden tek sektör gıda.

Tüketici enflasyonu aralık ayında önceki aya göre yüzde 2,93, yıllık bazda yüzde 64,77 olarak gerçekleşti. Aylık enflasyon son 7 ayın en düşük düzeyine indi. Üretici enflasyonu Kasım'da, önceki aya göre yüzde 2,81, yıllık bazda yüzde 42,25 düzeyinde gerçekleşti.

Önceki aya göre Aralık'ta fiyatı en çok yükselen ana harcama grubu eğlence ve kültür hizmetleri oldu. Onu konut, gıda ve sağlık harcamaları izledi. Fiyatı aylık bazda gerileyen iki alan ulaştırma ile giyim olarak sıralandı.

YURT İÇİ VERİLER

10 Ocak

- Sanayi Üretim Endeksi
- İşgücü İstatistikleri
- İnşaat Maliyet Endeksi

İhracatta 2024 Görünümü Nasıl Olacak?

- Ekonomisini üretim ve ihracatla büyütme odaklanan Türkiye, 2023'ü OVP hedefine paralel 255,8 milyar dolar ihracat ile tamamladı. Aynı dönemde ithalat 361,8 milyar dolar olurken, dış ticaret açığı gerilemeye rağmen 100 milyar doların üzerinde kalmaya devam ediyor.
- Fulya Öktem

Yeni yılda ihracat görünümüne ilişkin beklentileri daha iyi değerlendirebilmek için biten yıldaki ihracat performansını etkileyen faktörlere göz atmak gerekiyor.

Üçüncü çeyrek büyüme kompozisyonuna bakıldığında net ihracatın büyümeyi 2,6 puan aşağı çektiği, stokların da 3,2 puanlık negatif etkisi olduğu görülüyor.

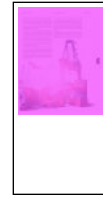
İhracatçılar 2023'te iki farklı mevsim yaşadıklarını belirtiyor. Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın, "Depremin ihracatımıza etkisi eksi 6 milyar doları buluyor" açıklamasını değerlendiren Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) Başkanı Mustafa Gültepe, depremin rakamlar dışındaki etkilerine dikkat çekerek bölgede reel

sektörün işe adapte olmakta zorlandığını, barınma sorunu çözülmeye bölgenin eski gücüne kavuşacağını belirtiyor.

Yılın ilk yarısında üretim ve ihracatı zorlayan faktörlerden en önemlisinin ortodoks olmayan ekonomi politikası olduğu ifade ediliyor. TOBB Hazır Giyim ve Konfeksiyon Sektör Meclis Başkanı Şeref Fayat, söz konusu dönemde yatırım teşvikleri seçici verilmediği için hem vergi kaybı olduğunu, hem de gereksiz kapasite oluşturulduğunu vurguluyor.

İhracatçılar, seçimle birlikte

■ ÖZEL DOSYA

Bloomberg Businessweek

5 Ocak, 2024

değişen ekonomi yönetiminin 2023'ün kazançlarından biri olduğunu aktarıyor. İktisadi Kalkınma Vakfı (İKV) Başkanı Ayhan Zeytinoglu, yeni ekonomi kadrosu ile birlikte TCMB'nin kademeli ilerlettiği parasal sıkılaştırma ve sadeleşme adımlarının uzun vadeli yatırımların finansmanı açısından Türkiye'nin güvenilirliğini yükselttiğini belirtiyor.

Tüm ihracatçıların hemfikir olduğu konulardan en öne çıkanın enflasyon-kur ilişkisi olduğu söylenebilir. Şeref Fayat, maliyetler arttığı halde kur baskılandığı için artık rakiplerinden yüzde 40 pahalı olduklarını ve iş kaybettiklerini belirtiyor. TİM Başkanı Gültepe ise; "Türk ihracatçısının girdi maliyeti ne kadar artarsa kurun da o kadar artması lazım. Rakipler aynı fiyattan satarken biz yüzde 10 zam yapamayız" diyerek 2024 için en büyük beklentilerinin kurda enflasyona paralel artış olduğunu belirtiyor.

İş dünyası Bakan Şimşek'in ihracattan elde edilen dövizin yüzde 40'ının TCMB'ye satılması zorunluluğunu gözden geçirecekleri açıklamasını memnuniyetle karşılarken, Uludağ Otomotiv Endüstrisi İhracatçıları Birliği (OİB) Başkanı Baran Çelik, tüm ihracatçıları gibi, döviz geri alımında kur farkı zararı oluşturan ve yatırım ortamını bozan uygulamanın kaldırılması gerektiğini belirtiyor.

Türkiye'nin en büyük ihracat pazarı olan Avrupa'daki ekonomik yavaşlama ihracatçıyı 2023'te zora sokan koşullardan olurken, bölgede en azından 2024'ün ilk yarısında da devam etmesi beklenen talep daralmasının ihracatçıları bekleyen en önemli risklerden olduğu ifade ediliyor. ISO İhracat İklimi Endeksi üst üste 4 aydır ihracat pazarlarında bozulmaya işaret ediyor.

Pandemide aksayan tedarik zinciriyle navlun fiyatlarının fırlamasının ve jeopolitik gerilimler nedeniyle taşıma rotalarının değişmesinin Türkiye'ye sağladığı rekabet avantajı, küresel taşıma maliyetlerindeki

businessweek

◀ düşüşle azalıyor.

İstanbul Kimyevi Maddeler ve Mamulleri İhracatçıları Birliği (İKMİB) Başkanı Adil Pelister, en büyük riskin sürdürülebilirlikte geride kalmak olduğunu ifade ediyor. Pelister, yeşil ve dögüsel ekonominin birçok riski fırsata çevirebileceğine işaret ederek, Avrupa Birliği'nin yeşil mutabakat düzenlemelerine hızla hazırlanılması gerektiğini vurguluyor.

Küresel ekonomi için uzun erimli en büyük hedef olarak öne çıkan sürdürülebilirlik konusunda ihracatçı sektörlerin eylem planları çerçevesinde çalışmalar yaptığı biliniyor. Ancak eylem planlarının ne kadar zamanda hayata geçeceği veya gerçekleşip gerçekleşmeyeceği büyük bir soru işareti olarak duruyor. Zira her uzun vadeli çözüm gibi sürdürülebilirlik yatırımları pahalı oluyor.

İstanbul Sanayi Odası Başkanı Erdal Bahçivan, özel sektör bankacılık anlayışıyla sürdürülebilirlik yatırımlarına doğru ve ucuz kaynak bulmanın kolay olmadığını, sürdürülebilirlik yatırımlarının farklı boyutlarda desteklenmesi gerektiğini belirtiyor. Bahçivan; "Yeterince hızlı ilerleyemediğimiz sürdürülebilirlik liginde dünyada güçlü bir oyuncu olmak için ciddi yatırımlar yapmak gerekiyor" diyor.

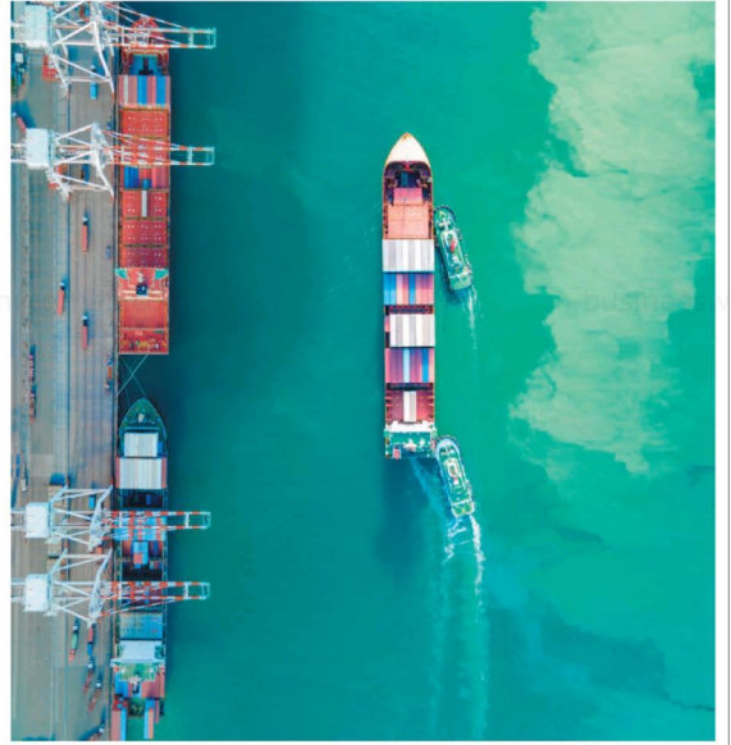
Ucuz ve uzun vadeli finansman, finansman modellerinin çeşitlendirilmesi ve finansmanın doğru hedefe yönelmesi tüm ihracatçıların ortak talepleri. İhracatçılar; verimlilik artışı, ölçek büyütme, ihracat birim değerini artırma gibi alanlara yatırımların mevcut koşullarda zor olacağını ya da askıda kalacağını vurguluyor.

Türkiye'nin her pazara, her talebe göre kaliteli üretim ve hızlı teslimat yapabilmesi her zaman avantaj olarak görülüyor. Ancak orta ve yüksek teknolojili ihracatın payının azlığı, rekabeti emek maliyeti ve fiyat üzerinden götürme alışkanlığı, yenilikçilikte ve ölçek büyütmedeki eksiklikler rekabet gücünü zayıflatıyor.

İhracatçılar 2024'ten ne bekliyor?

TİM Başkanı Gültepe, ithal ikameye yatırım yapılmadığı takdirde ihracat arttığı oranda ithalatın da artacağını vurguluyor. Gültepe, Eximbank kaynaklarının artırılmasını, emek yoğun sektörlerde rekabete destek için işverene aşgari ücret desteğinin iki katına çıkarılmasını istediklerini belirtiyor.

Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) Başkanı Nail Olpak, 2024'te ihracatın 267 milyar doların üzerine çıkmasını beklediklerini söylüyor. Türkiye'nin her pazarda yer almasına rağmen markalaşma, yüksek katma değerli ürün ihracatı gibi hususlarda eksikleri olduğunu kaydeden Olpak, yeşil dönüşüm ve dijital dönüşüm yatırımlarıyla verimliliğin artırılabilceğini dikkat çekiyor. Gümrük Birliği'nin modernizasyonunda 2024'te bazı somut adımların atılabileceğini öngören Olpak; "Sadece sanayiye değil tarımı da

kapsayan ve kamu alımları, vize gibi birçok sorununuzun çözüme kavuşturduğu bir yeniden yapılanmanın acil ihtiyaç olduğunu düşünüyoruz" değerlendirmesinde bulunuyor.

İstanbul Sanayi Odası Başkanı Erdal Bahçivan, 2024'ün 'en kötünün artık geride kalmaya başlayacağı' bir yıl olarak görüldüğünü, iç piyasaya bağlı sektörlerde talepte zorluk yaşanması beklense de, ihracatta çeşitli fırsatların oluşabileceğini belirtiyor. "Türkiye'nin kaynak problemi değil kaynaklarını doğru kullanma sorunu var" diyen Bahçivan, son yıllarda alışılmış olan 'ne pahasına olursa olsun büyüme' noktasından, biraz daha enflasyonun dizginlenmesine dönük bir noktaya doğru geçişin görüldüğünü, Türkiye'ye fon akışının başladığını söylüyor.

OİB Başkanı Baran Çelik, ihracat lideri otomotiv sektörünün temel hedefinin mobilite dönemine ayak uydurmak ve yerlilik oranını korumak olduğunu belirtiyor. Çelik, gerekli adımlar atılmazsa, yüzde 70 ile Türk otomotiv endüstrisinin en büyük pazarı olan Avrupa'ya ihracatta karbon vergisi ile karşı karşıya kalılabileceğini vurguluyor. Türkiye'nin elektrikli araç ve batarya yatırımlarını çekmekte geride kaldığını belirten Çelik, elektrikli araçların iç pazarda teşvik edilmesinin Türkiye'yi yatırımlar açısından öne çıkaracağını söylüyor. Kurla ilgili en önemli unsurun öngörülebilirlik olduğunu vurgulayan Çelik; "Finansmana erişimin çok zor olduğu bir dönemden geçiyoruz. ►

◀ Yatırım yapabilmek için uzun vadeli, düşük faizli kredi taleplerimiz devam edecek” diyor.

İKMİB Başkanı Adil Pelister, ithal bağımlılığı yüksek olan kimya sektörü açısından enflasyonla orantılı rekabetçi kur politikasının ve uzun vadeli finansmana erişimin önemli olduğunu belirtiyor. Pelister, jeopolitik gelişmeler nedeniyle tedarikteki gecikmelerin yine bir konteyner sıkıntısı doğurabileceğini, bu nedenle de maliyet yükünün ihracatçı üzerinde kalabileceğini söylüyor. Pelister, kimyada ithal bağımlılığının azaltılmasının desteklenmesi gerektiğini vurguluyor.

İstanbul Tekstil ve Hammaddeleri İhracatçıları Birliği Başkanı Ahmet Öksüz, 2024’ün ikinci yarısından itibaren büyük bir talep artışı beklediklerini, tekstil ve hazır giyim ürün gruplarındaki ilave vergilerin önemini 2024’te çok daha güçlü hissedileceğini söylüyor. İplikte ve kumaşta çok büyük yatırımlar yapıldığını kaydeden Öksüz, sürdürülebilirlik ve katma değerli üretim için de yatırımların sürdüğünü belirtiyor.

Şeref Fayat, hazır giyimde ihracatın yüzde 70’inin Avrupa’ya yapıldığını, eğer Türkiye üretimde yeşil dönüşümü tamamlayabilirse AB’nin yeşil mutabakat hedeflerinin Türkiye için avantaj olacağını belirtiyor. Sektörde geçen yıl 200 bin istihdam kaybı olduğuna dikkat çeken Fayat; “Hazır giyim ve tekstilde artık fiyat odaklı değil katma değer odaklı, inovatif, yeşil üretimle rekabet edebiliriz” diyor. Fayat, reeskont kredisine çok az firmanın ulaşabildiğini, küçük firmalara başka enstrümanlarla can suyu vermek gerektiğini belirtiyor.

Çelik İhracatçıları Birliği Başkanı Adnan Aslan, Türkiye’nin 2015’ten bu yana ilk kez nihai çelik ürünlerinde net ithalatçı konumuna düştüğünü, Türk çelik sektörünün ihracatındaki gerilemenin esas nedeninin korumacılık önlemleri olduğunu, 2024’te bu

riskin artarak devam edeceğini öngördüklerini belirtiyor. Mısır, Cezayir gibi ülkelerin net ihracatçı konumuna gelmesinin rekabet şansını bitirdiğini, serbest ticaret anlaşması imzalanan ülkelere çelik ithalatının da iç piyasadaki dengeleri bozduğunu belirten Aslan, karbon salımında dünya ortalamasının altında bulunma avantajımızı kaybetmemek için yenilenebilir enerji yatırımlarında ciddi bir artış gerektiğini söylüyor. Aslan; “Özellikle ara eleman konusunda kan kaybediyoruz. Bu doğrultuda meslek liseleri yapılmasına destek vermeye devam edeceğiz” diyor.

İstanbul Demir ve Demir Dışı Metaller İhracatçıları Birliği Başkanı Çetin Tecdelioğlu, ABD ile 100 milyar dolarlık ticaret hacmi hedefini yakalamada kilit rol oynayacağını belirttiği sektörde finansmana erişim zorluklarının sürdüğünü, savaşların 2024’te de sektörü zorlayacağını belirtiyor. Tecdelioğlu, hammadde arz güvenliği konusunda çalışmalar yürütülmesi gerektiğinin de altını çiziyor.

TİM Maden Sektör Kurulu Başkanı Rüstem Çetinkaya, metal fiyatlarının gerilemesi, Çin ve ABD gibi ülkelerdeki büyümenin yavaşlaması gibi faktörlerle görünümün şu an için çok olumlu olmadığını, 2024 için ‘ihracattaki azalma yavaşlar mı?’ beklentisi içinde olacağını söylüyor. Mevcut finansman kaynaklarıyla ölçek büyütmenin mümkün görünmediğini belirten Çetinkaya, büyümenin; ruhsat güvenliğinin sağlanması, izin süreçlerinin hızlandırılması, madencilğe bakış açısının değiştirilmesi, finansman modellerinin çeşitlendirilmesi ile sağlanabileceğini vurguluyor.

Makine İhracatçıları Birliği Başkanı Kutlu Karavelioğlu, 2024 için en önemli riskin jeopolitik gerilimlere bağlı olarak enerji fiyatlarında yaşanacak sıçramalarla enflasyonun katlaşması ve faiz indirimlerinin

◀ gecikmesi olacağını ifade ediyor. Ancak enflasyon ve faizlerde düşüş olması halinde ötelenen tüketime ve yatırım harcamalarının başlamasının ve pek çok ülkede seçim yapılacak olmasının genişletici fırsatlar yaratacağını vurguluyor. Makine teçhizat sanayi, 2024'te üretimde yüzde 6, ihracatta ise yüzde 8 büyüme ile 30 milyar dolar ihracata ulaşmayı hedefliyor. Karavelioğlu, sektörün Türkiye'nin katma değeri yüksek ihracatta payını artıracağını altını çiziyor.

İKV Başkanı ve Kocaeli Sanayi Odası Başkanı Ayhan Zeytinoğlu, mevcut rekabet şartlarında ihracatın ağırlıklı olarak karayoluyla yapılmasının sürdürülebilir olmadığını, uzun vadede, AB aday ülke statüsüyle AB fonlarından da yararlanarak demiryolu yatırımlarının yapılmasının önemli olduğunu belirtiyor.

Güneydoğu Anadolu İhracatçı Birlikleri Koordinatör Başkanı Fikret Kileci, dış talep daralmasının yanı sıra finansman zorlukları nedeniyle yatırım tercihlerinin iki kere düşünüleceğini belirterek, poli-siyete tedbirlerle kurun baskılanmasının doğru olmadığını vurguluyor. Yeşil dönüşümü ve dijital dönüşümü gündeme almanın Türkiye'nin en büyük fırsatı olacağını vurgulayan Kileci, nitelikli çalışan eksikliğinin iş dünyasını zorladığını ifade ediyor.

İstanbul Hububat Bakliyat Yağlı Tohumlar ve Mamulleri İhracatçıları Birliği Başkanı Kazım Taycı, şeker ve kakaolu mamullerde Güney Amerikalı ve Avrupalı üreticilerle ciddi bir rekabet içerisinde olduklarını, kur enflasyona orantılı artmazsa fiyat tutturmakta ve rekabette zorlanacaklarını ifade ediyor. Taycı; "Makine ekipman ve proses yatırıma ihtiyacımız var. Önümüzdeki 5 yılda söz konusu yatırımların yapılması ihracatımızı yaklaşık yüzde 50 büyütür" diyor.

Ege Deri ve Deri Mamulleri İhracatçıları Birliği Başkanı Erkan Zandar; "Kurun frenlenmesi sonucu kaybedilen ve kaybedilebilecek pazarlar en büyük risk. Tüm dünyada finansmanın pahalalanması nedeniyle küçük adetlerle yapılacak ticarete Uzak Doğu'nun zorlanması ve sipariş sürecini kısaltma isteği yakın pazarları öne çıkarır, bu da bize avantaj sağlar" diyor. Fiyat, kalite, verimlilik dengesinin çok bozulduğunu belirten Zandar, 2024'ün temasının düşük talep olacağını, verimliliği artıracak yatırımların şimdilik askıda kalacağını öngörüyor.

Akdeniz Mobilya Kâğıt Ve Orman Ürünleri İhracatçıları Birliği Başkan Yardımcısı Bülent Aymen, istikrarlı bir kur politikasının her pazarda ve her koşulda rekabet etmelerini sağlayacağını belirtiyor. Sektörün Afrika'daki çalışmalarının meyvesini verdiğini kaydeden Aymen; "Markalaşmayı sağlayarak eğilimleri belirleyen bir ülke olmamız gerekiyor" diyor.

Ev ve Mutfak Eşyaları Sanayicileri ve İhracatçıları Derneği Başkanı Talha Özger, Çin'in baskın yapısını dağıtmak için ABD'nin ve Avrupa ülkelerinin tedarik

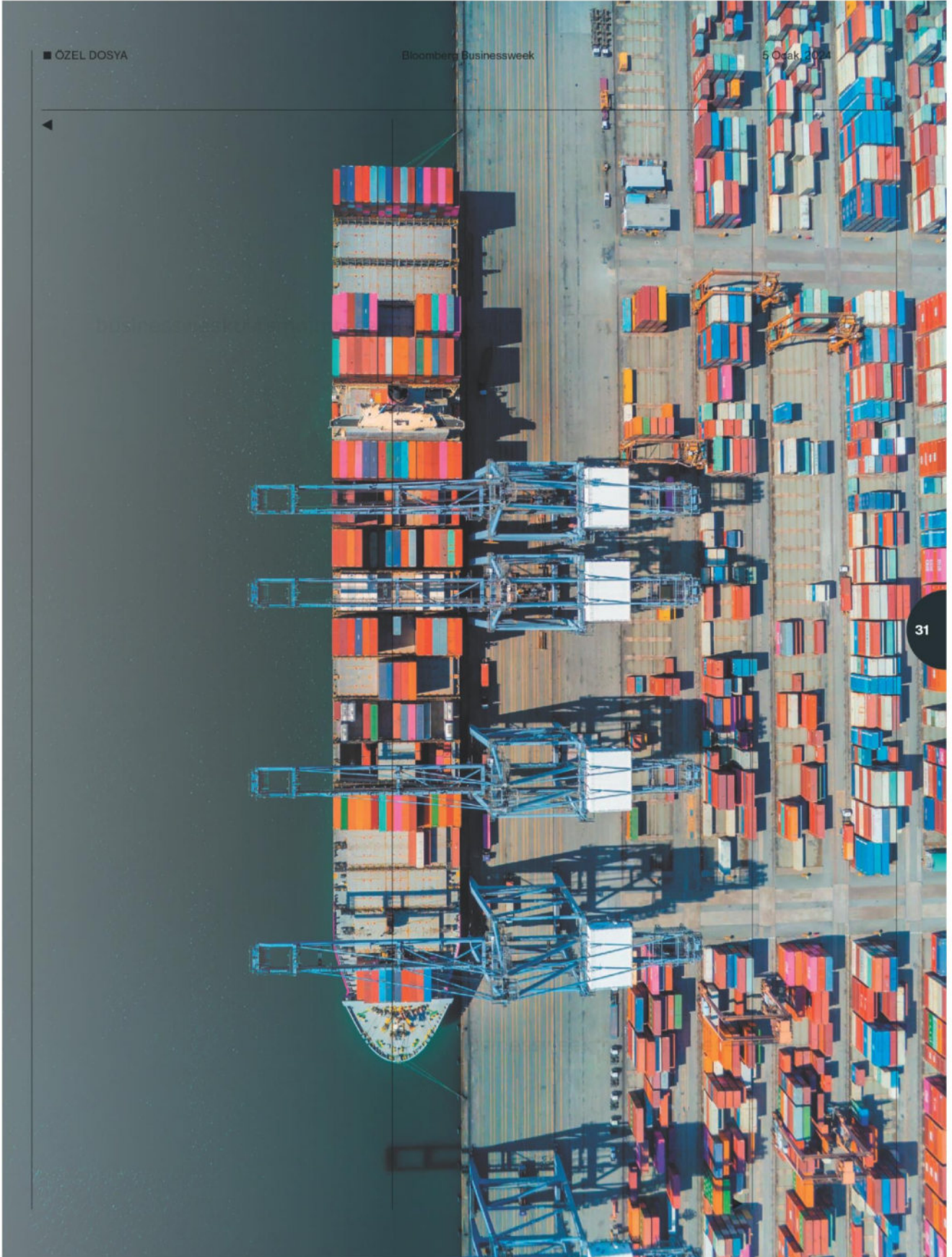
zincirlerini çeşitlendirme adımlarının Türk ihracatçıları için fırsat olabileceğini, ancak öngörülemeyen maliyet artışları ve basit ürünlere sıkışmış üretimin ihracatçılarımız için en büyük risk olduğunu aktarıyor. Özger, sektörün kendisini Asyalılara göre değil Avrupalı rakiplere göre konumlandırması gerektiğini belirterek Avrupa'da depo ve ofis açma konusunda daha fazla destek talep ediyor.

Hizmet İhracatçıları Birliği Yönetim Kurulu Üyesi Mehmet Erdoğan, hizmet ihracatının Türkiye'nin genel ihracatını artırmada büyük potansiyeli bulunduğunu aktarıyor. Erdoğan; "Finansmana erişimin zorlaşması yeni yatırımlar başta olmak üzere rekabet gücümüzü de olumsuz etkiliyor. Ayrıca hizmet sektörlerinin bazı alanlarında nitelikli işgücüne ihtiyaç duyuluyor" diyor.

TOBB Türkiye Kreatif Endüstriler Meclis Başkanı Ata Kavame, kreatif endüstrilerin çok düşük yatırım maliyetleriyle küresel rekabeti artırabilecek yeni fırsatlar sunduğunu; kreatif endüstrilerin maddi kazanımların ötesinde kimliğimizi dünyaya tanıtarak Türkiye'yi güçlü kılacağını belirtiyor. Kavame, endüstrinin 2018'de 10 milyar dolar olan ihracatının 2023'te 30 milyar doları geçtiğini, 2030'da bu sayının 80 milyar dolar olmasını beklediklerini, büyüme için kamu ve özel sektörde eşgüdüm gerektiğini aktarıyor. Kavame; "Türkiye, kültür hegemonyasına karşı kendi varlığını savunabilir ve gelişmekte olan ülkelere liderlik eder bir pozisyonda. İletişimi güçlendirmeli ve genç nüfusumuzun yeteneklerini yönlendirmeliyiz. Bugün yatırımcı gözünden baktığımızda ise en hızlı yatırım geri dönüşü ve en yüksek getiri oranı sağlayan sektör tüm dünyada olduğu gibi Türkiye'de de kreatif ve kültür endüstrileridir" diyor.

"Rekabet gücü için desteğe ihtiyaç var"

Piri Reis Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Erhan Aslanoğlu, ihracatın büyümeye negatif etkisinin ve döviz bazındaki yatay seyrin esas nedeninin ihracatımızın yüzde 95'ten fazlasını oluşturan sanayi sektörünün rekabet gücündeki zayıflık olduğunu belirtiyor. Enflasyonun maliyetleri hızla artırırken, yarattığı belirsizlikle üretim ve yatırım zorlaştırdığını ve rekabet gücünü azalttığını kaydeden Aslanoğlu, bu çerçevede döviz kurlarının piyasa dinamikleri ile uyumlu oluşmasına izin verilmesi ve iç talebi olabildiğince kısacak politikalarla kurun enflasyona geçişkenliğinin azaltılması gerektiğini vurguluyor. Aslanoğlu; "Döviz kurları ile kalıcı bir ihracat artışı hiçbir zaman mümkün olmaz. Fakat kısa vadede rekabet gücünü sağlamak için bu desteğe ihtiyaç var görünüyor. Bunun yanında, maliyetleri düşürmeye yönelik vergi politikalarından enerji sübvansiyonlarına kadar çok sayıda desteğe ihtiyaç olduğu kanaatindeyiz" değerlendirilmesinde bulunuyor.

Sanayide daralma altıncı aya ulaştı

Istanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat PMI, Aralık'ta 47,4 olarak gerçekleşti. Endeks, kasım ayında 47,2 olarak kaydedilmişti. Aralık ayıyla birlikte endeks altıncı ayında da daralmaya işaret etti. Endekste 50'nin üstü değerler büyümeye, altındaki değerler ise daralmaya işaret ediyor

İSO'dan yayımlanan bültene göre aralık ayında imalat **sanayi** üretimi büyük ölçüde zorlu piyasa koşullarına bağlı olarak kasım ayına yakın düzeyde azalma kaydetti. Hem toplam yeni siparişlerde hem de yurt dışından alınan yeni işlerde devam eden yavaşlamalar talepte zayıflığın sürdüğünü gösterirken, bu durum aralıkta da fir-

maların birikmiş işlerine ağırlık vermesine imkân sağladı. İş yüklerindeki azalışa rağmen istihdam aralıkta yatay seyretti ve bu durum iki aylık daralma dönemini sona erdirdi. Bazı anket katılımcıları kapasite artırma eğiliminde olduğunu bildirirken kimileri ise yeni siparişlerde azalma ve istifalar nedeniyle istihdam azalıtı. ■ **Haber Merkezi**

